

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов
2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДОЛОГІЯ МЕДІАДОСЛІДЖЕНЬ: ГЛОБАЛЬНІ ТА ЛОКАЛЬНІ МЕДІА

спеціальність 061 «Журналістика»

галузь знань 06 «Журналістика»

освітні програми:

«Журналістика»,
«Медіа-комунікації»

Інститут журналістики

2017 – 2018 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія медіадосліджень: Глобальні та локальні медіа» для студентів за спеціальністю 061 «Журналістика», галузі знань 06 «Журналістика», освітніх програм «Журналістика» і «Медіа-комунікації» освітнього рівня «магістр». – К., 2017. – 18 с.

Розробник: Подшивайлова Ганна Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики та нових медіа.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри журналістики та нових медіа

Протокол від « 29 » серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри журналістики та нових медіа (Нестеряк І.О.)

Години відповідають робочому навчальному плану

Заступник директора Інституту журналістики з навчальної роботи

 (Росінська О.А.)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	5
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	6
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I.</i>	7
<i>Змістовий модуль II.</i>	7
IV. Навчально-методична карта дисципліни.....	8
V. Плани семінарських занять.....	9
VI. Завдання для самостійної роботи.....	11
VII. Система поточного та підсумкового контролю.....	12
VIII. Методи навчання.....	13
IX. Методичне забезпечення курсу.....	14
X. Питання до екзамену.....	14
XI. Рекомендована література.....	15

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія медіадосліджень: **Глобальні та локальні медіа**» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою журналістики та нових медіа на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів відповідно до навчального плану для спеціальності 061 «Журналістика» (освітніх програм «Журналістика», «Медіа-комунікації») денної та заочної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «Методологія медіадосліджень: **Глобальні та локальні медіа**», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета курсу – ознайомити студентів з особливостями функціонування медіасистеми світу.

Завдання курсу:

- сприяти розумінню студентами сутності медіасистеми;
- ознайомити студентів з різновидами медіасистем;
- поглибити знання студентів про медіасистеми сучасного світу.

Вивчивши дисципліну «Методологія медіадосліджень: **Глобальні та локальні медіа**» студент повинен:

Бути компетентним у:

- методологічних засадах дослідження медіасистем;
- принципах функціонування інформаційного суспільства;
- особливостях функціонування сучасної медіасистеми світу.

Мати компетентності:

- визначати модель медіасистеми за принципами її функціонування;
- аналізувати функціонування медіасистеми;
- порівнювати медіасистеми різних країн.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни «Методологія медіадосліджень: **Глобальні та локальні медіа**», становить 60 год., із них лекції – 8 год., семінари – 8 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 28 год., семестровий контроль – 12 год.

Вивчення студентами навчальної дисципліни завершується складанням комплексного екзамену «Методологія медіадосліджень» («Аналітика та прогностика», «Глобальні та локальні медіа»).

Комплексна дисципліна «Методологія медіадосліджень» (5 кредитів): «Аналітика та прогностика» (3 кредити), «Глобальні та локальні медіа» (2 кредити). Відповідно до кількості кредитів розраховується кількість балів з кожної дисципліни. Розрахунок балів за семестр: всього – 60 балів, з них «Аналітика та прогностика» – 36 балів, «Глобальні та локальні медіа» – 24 бали. Розрахунок балів за екзамен: всього – 40 балів, з них «Аналітика та прогностика» – 24 бали, «Глобальні та локальні медіа» – 16 балів.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

І. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Методологія медіадосліджень: Глобальні та локальні медіа»

Предмет: сутність і особливості функціонування медіасистеми світу.

Курс	Напрямок підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>2 кредити</i> Змістові модулі: <i>2 модулі</i> Загальний обсяг дисципліни: <i>60 годин</i>	Галузь знань: <i>06 «Журналістика»</i> Спеціальність: <i>061 «Журналістика»</i> Освітні програми: <i>«Журналістика», «Медіа-комунікації»</i> Освітньо- кваліфікаційний рівень: <i>«магістр»</i>	Нормативна Рік підготовки: 5 Семестр: 9 Аудиторні заняття: 16 годин, з них: Лекції: 8 годин Семінари: 8 годин Модульні контрольні роботи: 4 години Самостійна робота: 28 годин Семестровий контроль: 12 годин Вид контролю: <u>комплексний екзамен</u>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методологія медіадосліджень: Глобальні та локальні медіа»

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських занять	Самостійна робота	Підсумковий контроль	Семестровий контроль
Змістовий модуль I. Дослідження інформаційного суспільства								
1.	Методологічні засади дослідження інформаційного суспільства	11	4	2	2	7	-	-
2.	Моделі відносин ЗМІ та політики	11	4	2	2	7	-	-
Модульна контрольна робота 1		2	-	-	-	-	2	-
Разом		24	8	4	4	14	2	-
Змістовий модуль II. Медіасистеми інформаційного суспільства								
3.	Трансформація медіасистеми в умовах глобалізації	11	4	2	2	7	-	-
4.	Функціонування медіасистем сучасних країн світу	11	4	2	2	7	-	-
Модульна контрольна робота 2		2	-	-	-	-	2	-
Разом		24	8	4	4	14	2	-
Семестровий контроль		12	-	-	-	-	-	12
Разом за навчальним планом		60	16	8	8	28	4	12

ІІІ. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. Дослідження інформаційного суспільства

Лекція 1. Методологічні засади дослідження інформаційного суспільства (2 год.)

Інформація, властивості інформації. Феномен інформаційного суспільства. Концепції інформаційного суспільства (Д. Белл, П. Друкер, М. Кастельс, Г.-Д. Кюблер, М. Маклюен, Й. Масуда, Е. Тоффлер та ін.). Методи дослідження інформаційного суспільства. Системи обміну та накопичення інформації. Медіасистема: основні характеристики, властивості, структура.

Семінар 1. Методологічні засади дослідження інформаційного суспільства (2 год.)

Літературу подано в планах семінарських занять.

Лекція 2. Моделі відносин ЗМІ та політики (2 год.)

Поняття «моделі медіасистем». Моделі медіасистем сучасних держав та параметри їх виокремлення. Політичний паралелізм, професіоналізація засобів масової комунікації, клієнтизм, інструменталізація засобів масової комунікації. Моделі відносин ЗМІ та політики: середземноморська модель (модель поляризованого плюралізму); північноєвропейська (демократична) модель; північноатлантична (ліберальна) модель.

Семінар 2. Моделі відносин ЗМІ та політики (2 год.)

Літературу подано в планах семінарських занять.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. Медіасистеми інформаційного суспільства

Лекція 3. Трансформація медіасистеми в умовах глобалізації (2 год.)

Тенденції та закономірності розвитку сучасної медіасистеми. Еволюція медіасистеми. Феномен глобалізації. Інформаційна глобалізація. Транснаціональні медіа-корпорації та медіа-імперії. Трансформація систем масової комунікації: концентрація, конгломерація. Комерціалізація, приватизація, лібералізація, інтернаціоналізація медіа. Функціонування інформаційних агентств у сучасній медіасистемі. Роль інформаційних агентств у наповненні глобального інформаційного медіапотоків. Особистість у сучасній медіасистемі. Медіатизація особистості.

Семінар 3. Трансформація медіасистеми в умовах глобалізації (2 год.)

Літературу подано в планах семінарських занять.

Лекція 4. Функціонування медіасистем сучасних країн світу (2 год.)

Відображення національних, історичних, соціальних та культурних особливостей у медіасистемі. Загальні моделі організації громадського мовлення в сучасних країнах. Функціонування медіасистем Австралії, Великобританії, Індії, Іспанії, Італії, Канади, Китаю, Кореї, Нідерландів, Німеччини, Росії, США, Фінляндії, Франції, Швеції, Японії. Сучасна медіасистема України: модель, структура, характеристика; історичні, національні, соціальні та культурні особливості; організація громадського мовлення.

Семінар 4. Функціонування медіасистем сучасних країн світу (2 год.)

Літературу подано в планах семінарських занять.

**IV. Навчально-методична карта дисципліни «Методологія медіадосліджень:
Глобальні та локальні медіа»**

Разом: 60 год., з них лекції – 8 год., семінари – 8 год., модульний контроль – 4 год.,
самостійна робота – 28 год., семестровий контроль – 12 год.

Семестр	9 семестр			
Тиждень	I–II	II–III	IV–V	V–VI
Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II	
Назва модуля	Дослідження інформаційного суспільства		Медіасистеми інформаційного суспільства	
Кількість балів за модуль	59 балів		59 балів	
Лекції	1	2	3	4
Теми лекцій	Методологічні засади дослідження інформаційного суспільства (1 бал)	Моделі відносин ЗМІ та політики (1 бал)	Трансформація медіасистеми в умовах глобалізації (1 бал)	Функціонування медіасистем сучасних країн світу (1 бал)
Теми семінарських занять	Методологічні засади дослідження інформаційного суспільства (10+1 бал)	Моделі відносин ЗМІ та політики (10+1 бал)	Трансформація медіасистеми в умовах глобалізації (10+1 бал)	Функціонування медіасистем сучасних країн світу (10+1 бал)
Самостійна робота	Табл. 6.1 (10 балів)		Табл. 6.1 (10 балів)	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)	
Підсумковий контроль	Комплексний екзамен з дисципліни «Методологія медіадосліджень» (40 балів, з них «Глобальні та локальні медіа» – 16 балів)			

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I **Дослідження інформаційного суспільства**

Семінар 1. Методологічні засади дослідження інформаційного суспільства (2 год.)

1. Інформація, властивості інформації. Інформаційне суспільство.
 2. Концепції інформаційного суспільства (Д. Белл, П. Друкер, М. Кастельс, Г.-Д. Кюблер, М. Маклюен, Й. Масуда, Е. Тоффлер та ін.).
 3. Методи дослідження інформаційного суспільства.
 4. Медіасистеми: основні характеристики, властивості, структура.
- Завдання:** проаналізувати основні концепції інформаційного суспільства.

Література:

Інформаційне суспільство: аналіз політичних аспектів зарубіжних концепцій : монографія / Картунов О. В., Маруховський О. О. ; за заг. ред. Картунова О. В. – К. : Ун-т економіки та права «КРОК», 2012.

Митина О. В. Информационное общество как самоорганизующаяся система: анализ медийно-коммуникативного взаимодействия методами синергетики // Математическая психология: школа В. Ю. Крылова / Под ред. А. Л. Журавлева, Т. Н. Савченко, Г. М. Головиной. – М. : Институт психологии РАН, 2010. – С. 342–361.

Партико З. В. Теорія масової інформації та комунікації. – Львів: Афіша, 2008.

Савастенко Р. А. Современные медиасистемы : учебно-методический комплекс. – М., 2013.

Уэбстер Ф. Теории информационного общества. – М., 2004.

Федорів Т. В., Солоха М. Т. Державна інформаційна політика в Україні в умовах розвитку інформаційного суспільства : навч.-метод. матеріали / упоряд. Н. В. Ясько. – К. : НАДУ, 2013.

Шкондин М. В. Системная типологическая модель СМИ. – М., 2002.

Семінар 2. Моделі відносин ЗМІ та політики (2 год.)

1. Моделі медіасистем сучасних держав та параметри їх виокремлення.
2. Специфіка середземноморської моделі (моделі поляризованого плюралізму).
3. Специфіка північноєвропейської (демократичної) моделі.
4. Специфіка північноатлантичної (ліберальної) моделі.

Завдання: порівняти принципи функціонування різних моделей медіасистем.

Література:

Галлін Д. С., Манчіні П. Сучасні медіа-системи: три моделі відносин ЗМІ та політики / пер. з англ. О. Насика. – К. : Наука, 2008.

Беглов С. И. Четвертая власть: британская модель. – М., 2002.

Вартанова Е. Л. Северная модель в конце столетия. Печать, телевидение и радио стран Северной Европы между государственным и рыночным регулированием. – М., 1997.

Национальные модели информационного общества / под ред. Е. Л. Вартановой. – М., 2004.

Шкондин М. В. Системная типологическая модель СМИ. – М., 2002.

Piattoni S. Clientelism, interests and democratic representation: the European experience in historical and comparative perspective. – Cambridge : Cambridge University Press, 2001.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II **Медіасистеми інформаційного суспільства**

Семінар 3. Трансформація медіасистеми в умовах глобалізації (2 год.)

1. Феномен глобалізації. Інформаційна глобалізація.
2. Тенденції та закономірності розвитку сучасних медіасистем. Еволюція медіасистеми.
3. Трансформація систем масової комунікації.
4. Функціонування інформаційних агентств у сучасній медіасистемі.
5. Особистість у сучасній медіасистемі. Медіатизація особистості.

Завдання: проаналізувати діяльність основних транснаціональних корпорацій та медіа-імперій.

Література:

- Багдикян Б. Монополия средств информации. – М. : Прогресс, 1987.
- Брадов В. В. Трансформація медіасистеми як фактор зародження ринкових відносин // Психолінгвістика. – 2013. – Вип. 13. – С. 163–177.
- Вартанова Е. Л. Медиаэкономика зарубежных стран. – М. : Аспект Пресс, 2003.
- Демина И. Н. Трансформация медиасистемы: взаимовлияние экономики и журналистики // Известия ИГЭА. – 2010. – № 5 (73). – С. 183–187.
- Зернецька О. В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. – К. : Освіта, 1999.
- Орлова В. В. Глобальные телесети новостей на информационном рынке. – М., 2003.
- Сапунов В. И. Мировые информационные агентства: системное воздействие на аудиторию. – Воронеж : Издательство Воронежского государственного университета, 2007.
- Сапунов В. И. Функционирование зарубежных информационных агентств в современной медиасистеме : автореф. дисс. ... д. филол. н. : спец. 10.11.10 «Журналистика». – Воронеж, 2007.
- Тангейт М. Медиагиганты. – М., 2006.

Семінар 4. Функціонування медіасистем сучасних країн світу (2 год.)

1. Відображення національних, історичних, соціальних та культурних особливостей у медіасистемі.
2. Загальні моделі організації громадського мовлення в сучасних країнах.
3. Функціонування медіасистем Австралії, Великобританії, Індії, Іспанії, Італії, Канади, Китаю, Кореї, Нідерландів, Німеччини, Росії, США, Фінляндії, Франції, Швеції, Японії.
4. Медіасистема України: модель, структура, характеристика

Завдання: підготувати доповідь про специфіку функціонування медіасистеми однієї з країн світу.

Література:

- Вартанова Е. Л. Финская модель на рубеже столетий. Информационное общество и СМИ Финляндии в европейской перспективе. – М., 1999.
- Галлін Д. С., Манчіні П. Сучасні медіа-системи: три моделі відносин ЗМІ та політики / пер. з англ. О. Насика. – К. : Наука, 2008.
- Гольденцвайг Г. Д. Шведоязычные масс-медиа Финляндии. – М., 2005.
- Дедюхина А. Д. Развитие и функционирование структуры медиасистемы и ее влияние на содержание печатных СМИ: на примере Великобритании, Германии и Италии : автореф. дис. ... канд. филол. н. : 10.01.10. – М., 2009.
- Законы и практика СМИ в Европе, Америке и Австралии. – М., 1996.
- Карахан А. Л. Голливуд как универсальная медиасистема. Бизнес-стратегии : автореф. дис. ... канд. филол. н. : 10.01.10. – М., 2006.
- Кирия И. В. Телевидение и Интернет Франции на пути к информационному обществу. – М., 2006.
- Круглов Е. В. Пресса Южной Кореи. – М., 2005.
- Медиасистема России : учебное пособие / Е. Л. Вартанова и др. ; под ред. Е. Л. Вартановой. – М. : Аспект Пресс, 2015.
- Национальные модели информационного общества / под ред. Е. Л. Вартановой. – М., 2004.
- Павликова М. М. Сетевые технологии и журналистика: эволюция финских СМИ. – М., 2001.

Ткачева Н. В. Индия: медиасистема в условиях либерализации экономики. – М. : МедиаМир, 2009.

Ткачева Н. В. Информационные стратегии стран Восточной Азии в условиях рыночных реформ. – М., 2003.

Curran J., Seaton J. Power without responsibility. The press and broadcasting in Britain. – 5th ed. – London; NY: Routledge, 1997.

Gross P. Between reality and dream: Eastern European media transition, transformation, consolidation and integration // East European politics and societies. – 2004. – № 18 (1). – P. 110–131.

Papatheodorou F., Machin D. The umbilical cord that was never cut. The post-dictatorial intimacy between the political elite and the mass media in Greece and Spain // European Journal of Communication. – 2003. – № 18 (1). – P. 31–54.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Дослідження інформаційного суспільства

Тема 1. Методологічні засади дослідження інформаційного суспільства

Завдання: проаналізувати основні концепції інформаційного суспільства.

Тема 2. Моделі відносин ЗМІ та політики

Завдання: порівняти принципи функціонування різних моделей медіасистем.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Медіасистеми інформаційного суспільства

Тема 3. Трансформація медіасистеми в умовах глобалізації

Завдання: проаналізувати діяльність основних транснаціональних корпорацій та медіа-імперій.

Тема 4. Функціонування медіасистем сучасних країн світу

Завдання: підготувати доповідь про специфіку функціонування медіасистеми однієї з країн світу.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. Дослідження інформаційного суспільства (14 год.)			
Тема 1. Методологічні засади дослідження інформаційного суспільства (7 год.)	семінар, модульний контроль, екзамен	5	2
Тема 2. Моделі відносин ЗМІ та політики (7 год.)	семінар, модульний контроль, екзамен	5	3
Змістовий модуль II. Медіасистеми інформаційного суспільства (14 год.)			
Тема 3. Трансформація медіасистеми в умовах глобалізації (7 год.)	семінар, модульний контроль, екзамен	5	4
Тема 4. Функціонування медіасистем сучасних країн світу (7 год.)	семінар, модульний контроль, екзамен	5	5
Разом: 28 год.	Разом: 20 балів		

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Методологія медіадосліджень: Глобальні та локальні медіа» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю («Методологія медіадосліджень: Глобальні та локальні медіа»)

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	4	4
2.	Відвідування семінарів	1	4	4
3.	Робота на семінарах	10	4	40
4.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	4	20
5.	Модульна контрольна робота	25	2	50
Максимальна кількість балів 118 k – 0,204 Максимальна кількість балів з урахуванням коефіцієнта – 24 бали				

Комплексна дисципліна «Методологія медіадосліджень» (5 кредитів): «Аналітика та прогностика» (3 кредити), «Глобальні та локальні медіа» (2 кредити). Відповідно до кількості кредитів розраховується кількість балів з кожної дисципліни. Розрахунок балів за семестр: всього – 60 балів, з них «Аналітика та прогностика» – 36 балів, «Глобальні та локальні медіа» – 24 бали. Розрахунок балів за екзамен: всього – 40 балів, з них «Аналітика та прогностика» – 24 бали, «Глобальні та локальні медіа» – 16 балів.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:
Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, повідомлення, доповідь.

Методи письмового контролю: модульна контрольна робота, самостійна робота.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності
у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 68	«задовільно»	E
69 – 74	«задовільно»	D
75 – 81	«добре»	C
82 – 89	«добре»	B
90 – 100	«відмінно»	A

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної та модульної контрольної роботи.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях і під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни.

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- робоча програма навчальної дисципліни;
- навчальні посібники;
- засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт).

X. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Розкрийте сутність понять «інформація» та «інформаційне суспільство» з точки зору функціонування медіасистеми, охарактеризуйте властивості інформації.
2. Проаналізуйте концепції інформаційного суспільства (Д. Белл, П. Друкер, М. Кастельс, Г.-Д. Кюблер, М. Маклюен, Й. Масуда, Е. Тоффлер та ін.).
3. Розкрийте сутність поняття «медіасистеми»; визначте основні характеристики, властивості, структуру медіасистеми.
4. Схарактеризуйте системи обміну та накопичення інформації.
5. Охарактеризуйте моделі медіасистем сучасних держав, визначте параметри виокремлення моделей медіасистем.
6. Проаналізуйте специфіку середземноморської моделі медіасистеми (моделі поляризованого плюралізму).
7. Проаналізуйте специфіку північноєвропейської (демократичної) моделі медіасистеми.
8. Проаналізуйте специфіку північноатлантичної (ліберальної) моделі медіасистеми.
9. Розкрийте сутність феномену глобалізації, поясніть принципи інформаційної глобалізації.
10. Визначте тенденції та закономірності розвитку сучасних медіасистем, поясніть принципи еволюції медіасистеми.
11. Поясніть механізми трансформації систем масової комунікації.
12. Дайте характеристику діяльності транснаціональних медіа-корпорацій та медіа-імперій.
13. Проаналізуйте місце особистості в сучасній медіасистемі, поясніть сутність медіатизації особистості.
14. Проаналізуйте функціонування інформаційних агентств у сучасній медіасистемі.
15. Проаналізуйте механізми впливу світових інформаційних агентств на реципієнта.
16. Поясніть принципи еволюції інформаційних агентств.
17. Проаналізуйте відображення національних, історичних, соціальних та культурних особливостей у медіасистемі.
18. Схарактеризуйте загальні моделі організації громадського мовлення в сучасних країнах.
19. Опишіть функціонування медіасистем сучасних країн світу.
20. Схарактеризуйте сучасну медіасистему України.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Галлін Д. С., Манчіні П. Сучасні медіа-системи: три моделі відносин ЗМІ та політики / пер. з англ. О. Насика. – К. : Наука, 2008.
2. Інформаційні ресурси : словник законодавчої та стандартизованої термінології. – К., 2012.
3. Партико З. В. Теорія масової інформації та комунікації : навч. посібник. – Львів: Афіша, 2008.

Додаткова:

4. Багдикян Б. Монополия средств информации. – М. : Прогресс, 1987.
5. Беглов С. И. Четвертая власть: британская модель. – М., 2002.
6. Брадов В. В. Трансформація медіасистеми як фактор зародження ринкових відносин // Психолінгвістика. – 2013. – Вип. 13. – С. 163–177.
7. Вартанова Е. Л. Медиаэкономика зарубежных стран. – М. : Аспект Пресс, 2003.
8. Вартанова Е. Л. Северная модель в конце столетия. Печать, телевидение и радио стран Северной Европы между государственным и рыночным регулированием. – М., 1997.
9. Вартанова Е. Л. Финская модель на рубеже столетий. Информационное общество и СМИ Финляндии в европейской перспективе. – М., 1999.
10. Винтерхофф-Шпурк П. Медиапсихология. Основные принципы. – Харьков, 2007.
11. Гольденцвайг Г. Д. Шведоязычные масс-медиа Финляндии. – М., 2005.
12. Гуревич С. М. Экономика СМИ. – М. : Изд-во им. Сабашниковых, 1999.
13. Дедюхина А. Д. Развитие и функционирование структуры медиасистемы и ее влияние на содержание печатных СМИ: на примере Великобритании, Германии и Италии : автореф. дис. ... канд. филол. н. : 10.01.10. – М., 2009.
14. Демина И. Н. Трансформация медиасистемы: взаимовлияние экономики и журналистики // Известия ИГЭА. – 2010. – № 5 (73). – С. 183–187.
15. Законы и практика СМИ в Европе, Америке и Австралии. – М., 1996.
16. Зверич В. В. Информационное общество в виртуальной и социальной реальности. Что это за общество и как оно существует в этих реальностях? // Научные и технические библиотеки. – 2013. – № 7. – С. 54–75.
17. Зернецька О. В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. – К. : Освіта, 1999.
18. Інформаційне суспільство: аналіз політичних аспектів зарубіжних концепцій : монографія / Картунов О. В., Маруховський О. О. ; за заг. ред. Картунова О. В. – К. : Ун-т економіки та права «КРОК», 2012.
19. Кара-Мурза С. Г. Манипуляция сознанием. – М. : Эксмо, 2010.
20. Карахан А. Л. Голливуд как универсальная медиасистема. Бизнес-стратегии : автореф. дис. ... канд. филол. н. : 10.01.10. – М., 2006.
21. Кирия И. В. Телевидение и Интернет Франции на пути к информационному обществу. – М., 2006.
22. Коваленко О. М., Вінічук І. М., Заєць Н. М. Інформаційні технології як системоутворюючий чинник розвитку інформаційного суспільства // Економіка і менеджмент культури. – К., 2016. – № 2. – С. 38–47.

23. Круглов Е. В. Пресса Южной Кореи. – М., 2005.
24. Макарычева А. В. Информационное общество в Латинской Америке: перспективы становления // Латинская Америка: научный и общественно-политический журнал. – М. : Наука, 2017. – № 6. – С. 49–61.
25. Медиасистема России : учебное пособие / Е. Л. Вартанова и др. ; под ред. Е. Л. Вартановой. – М. : Аспект Пресс, 2015.
26. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : навч.-метод. посіб. / за ред. Л. А. Найдьоновой, О. Т. Баришпольця. – К. : НАПН України, 2010.
27. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник / В. Ф. Іванов, О. В. Волощенко, Д. Ю. Дзюба. – К. : Центр вільної преси, 2012.
28. Митина О. В. Информационное общество как самоорганизующаяся система: анализ медийно-коммуникативного взаимодействия методами синергетики // Математическая психология: школа В. Ю. Крылова / Под ред. А. Л. Журавлева, Т. Н. Савченко, Г. М. Головиной. – М. : Институт психологии РАН, 2010. – С. 342–361.
29. Национальные модели информационного общества / под ред. Е. Л. Вартановой. – М., 2004.
30. Орлова В. В. Глобальные телесети новостей на информационном рынке. – М., 2003.
31. Павликова М. М. Сетевые технологии и журналистика: эволюция финских СМИ. – М., 2001.
32. Подшивайлова А. М. Манипулятивное воздействие в политическом дискурсе : монография. – К. : ИПЦ «Киевский университет», 2013.
33. Різун В. В. Теорія масової комунікації : підручник. – К. : Просвіта, 2008.
34. Савастенко Р. А. Современные медиасистемы : учебно-методический комплекс. – М. : Российский ун-т дружбы народов, 2013.
35. Саєнко Т. В. Освіта екобезпечного інформаційного суспільства: проблеми і перспективи. – К. : Освіта України, 2008.
36. Сапунов В. И. Мировые информационные агентства: системное воздействие на аудиторию. – Воронеж : Издательство Воронежского государственного университета, 2007.
37. Сапунов В. И. Функционирование зарубежных информационных агентств в современной медиасистеме : автореф. дисс. ... д. филол. н. : спец. 10.11.10 «Журналистика». – Воронеж, 2007.
38. Сиберт Ф., Шрамм У., Питерсон Т. Четыре теории прессы. – М. : Национальный институт прессы, Вагриус, 1998.
39. Тангейт М. Медиагиганты. – М., 2006.
40. Ткачева Н. В. Индия: медиасистема в условиях либерализации экономики. – М. : МедиаМир, 2009.
41. Ткачева Н. В. Информационные стратегии стран Восточной Азии в условиях рыночных реформ. – М., 2003.
42. Уэбстер Ф. Теории информационного общества. – М., 2004.
43. Федорів Т. В., Солоха М. Т. Державна інформаційна політика в Україні в умовах розвитку інформаційного суспільства : навч.-метод. матеріали / упоряд. Н. В. Ясько. – К. : НАДУ, 2013.
44. Хилько Н. Ф. Экранная культура: медиасистемы и технологии : учеб.

пособие. – Омск : Изд-во ОмГТУ, 2003.

45. Шиллер Г. Манипуляторы сознанием. – М. : Мысль, 1980.

46. Шкондин М. В. Системная типологическая модель СМИ. – М., 2002.

47. Curran J., Seaton J. Power without responsibility. The press and broadcasting in Britain. – 5th ed. – London; NY: Routledge, 1997.

48. Downing D. Internationalizing media theory: transition, power, culture. – London : Sage, 1996.

49. Doyle G. Understanding media economics. – London : Sage, 2002.

50. Gross P. Between reality and dream: Eastern European media transition, transformation, consolidation and integration // East European politics and societies. – 2004. – № 18 (1). – P. 110–131.

51. Hallin D., Mancini P. Comparing media systems. Three models of media and politics. – Cambridge : Cambridge University Press, 2004.

52. Herman E. S., Chomsky N. Manufacturing consent: the political economy of the mass media. – New York : Pantheon Books, 1988.

53. Papatheodorou F., Machin D. The umbilical cord that was never cut. The post-dictatorial intimacy between the political elite and the mass media in Greece and Spain // European Journal of Communication. – 2003. – № 18 (1). – P. 31–54.

54. Piattoni S. Clientelism, interests and democratic representation: the European experience in historical and comparative perspective. – Cambridge : Cambridge University Press, 2001.

Робоча програма навчальної дисципліни
«Методологія медіадосліджень: Глобальні та локальні медіа»

Укладач: *Подшивайлова Ганна Михайлівна*, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики та нових медіа Київського університету імені Бориса Грінченка

Методологія медіадосліджень: Глобальні та локальні медіа : програма навчальної дисципліни / укладач Г. М. Подшивайлова. — К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017. — 18 с.